

PROTOCOL

Samen veilig doorwerken

Voor sectoren Bouw & Techniek

Het protocol Samen veilig doorwerken wordt ondersteund door: Aedes, AFNL, Arbo Techniek, Bouwend Nederland, CNV Vakmensen, FNV Bouwen en Wonen, FNV Metaal, GeoBusiness, NEPROM, NOA, NVKL, OnderhoudNL, Techniek Nederland, VEBIDAK, VHG, VIB, Vollandis, Waterbouwers, Wij Techniek, WoningBouwersNL, Woonbond, Hibin.

Versie 18
28-12-2021

Inhoud

Wijzigingenoverzicht	3
Wijzigingen per 28-12-2021	3
Wijzigingen per 16-11-2021	3
Wijzigingen per 6-11-2021	3
Wijzigingen per 25-9-2021	4
Wijzigingen per 15-9-2021	4
Wijzigingen per 26-6-2021	4
Wijziging per 27-1-2021	5
Wijziging per 15-12-2020	5
Wijzigingen per 16-11-2020	5
Wijzigingen per 28-10-2020	5
Wijzigingen per 21-8-2020	6
Wijzigingen per 11-08-2020	6
Wijziging per 30-06-2020	6
Wijzigingen per 24-6-2020	6
Inleiding	8
Uitgangspunt van het protocol.....	8
1 Algemene maatregelen voor de bouw- en technieksector.....	10
1.1 Bronaanpak	10
1.2 Technische en organisatorische maatregelen.....	11
1.3 Persoonlijke beschermingsmiddelen	12
2 Specifieke sectoren of werksituaties.....	13
2.1 Werken voor particulieren en huurders van woningcorporaties of vastgoedeigenaren.....	13
2.2 Externe locaties (infra, bouw, utiliteit).....	15
2.3 Zorglocaties	15
2.4 Samen reizen	16
2.5 Communicatie	16
3 Algemene maatregelen en voorschriften.....	18

3.1	Algemeen.....	18
3.2	Vertaling van advies naar dagelijkse werkroutine	19
3.3	Stel een Corona verantwoordelijke aan op het werk.....	19
3.4	Wanneer moeten werknemers thuisblijven?.....	19
3.5	Beoordeling hoogrisico groep	20
3.6	Wanneer ga je naar huis?.....	20
3.7	Wanneer worden werknemers naar huis gestuurd?	20
3.8	Mogen mensen thuiswerken?.....	20
4	Maatregelen op de werkvloer en tijdens het werk.....	21
4.1	Welke maatregelen gelden er voor de werklocaties?.....	21
4.2	Welke maatregelen gelden er voor het werken bij particulieren?	21
4.3	Wat is de werkwijze wanneer het werk vraagt om samenwerking binnen 1,5 meter?.....	22
4.4	Communicatieactiviteiten op de werkvloer	22
4.5	Kan er nog gezamenlijk gereisd worden met een bedrijfsbus?	22

Wijzigingenoverzicht

Het protocol 'Samen veilig doorwerken' wordt frequent aangepast aan de ontwikkelingen. Op deze pagina worden de wijzigingen vermeld ten opzichte van de voorgaande versie. In de meest recente versie zie je de aanpassingen ten opzichte van de voorgaande versie met onderstreping.

Wijzigingen per 28-12-2021

Ook na vaccinatie en herstel van COVID-19 in quarantaine

De quarantaineverplichtingen zijn verder aangescherpt met de opkomst van weer een nieuwe variant van het coronavirus. Je moet 10 dagen in quarantaine na een nauw of risicovol contact buiten je huishouden, ook na vaccinatie of het doormaken van COVID-19. Je laat je testen op dag 5 bij de GGD om de quarantaine te beëindigen. Je hoeft niet meer in quarantaine bij een huisgenoot met coronaklachten. Je hoeft niet in quarantaine gedurende 8 weken na COVID-19. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 1.1, 3.1 en 3.4.

Veranderingen in de reisregels

De reisregels zijn aangescherpt voor reizigers naar Nederland uit zeerhoogrisicolanden buiten de Europese Unie, het Schengengebied en enkele landen die hetzelfde beleid voeren. Zij moeten 10 dagen in quarantaine. Er zijn een aantal uitzonderingen en voorwaarden. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 1.1, 3.1 en 3.4.

Wijzigingen per 16-11-2021

Houd 1,5 meter afstand

De 1,5 meter is weer een belangrijke preventieve basismaatregel voor **iedereen**, ook na vaccinatie of herstel van COVID-19. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 1.2, 2.1.2.1, 2.2.2.2, 3.1 en 4.1.

Opnieuw aanscherping thuiswerkadvies

Het thuiswerkadvies is maximaal aangescherpt naar "Werk thuis, tenzij het echt niet anders kan". De volgende paragraaf is hierop aangepast: 1.1.

Aanscherping (thuis)quarantaine bij een positief geteste huisgenoot

Bij een positief geteste huisgenoot of vergelijkbaar nauw contact ga je direct in (thuis)quarantaine. Dit geldt ook als je voldoende beschermd bent voor een besmetting met het coronavirus. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: inleiding, 1.1, 3.1 en 3.4.

Wijzigingen per 6-11-2021

De 1,5 meter is een veilige afstand om je zelf en anderen te beschermen

De 1,5 meter afstand krijgt weer meer nadruk voor de preventie van besmettingen. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: inleiding, 1.2, 2.1.2.1, 2.2.2.2, 3.1, 4.1 en 4.3. Paragraaf 1.4 is verwijderd.

Aanscherping thuiswerkadvies

Voor het thuiswerkadvies geldt "werk minstens de helft van je werktijd thuis". De volgende paragraaf is hierop aangepast: 1.1.

Het dragen van mondkapjes is op meer locaties verplicht

De verplichting tot het dragen van mondkapjes is uitgebreid. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: inleiding, 1.2 en 3.1.

Wijzigingen per 25-9-2021

De verplichting tot 1,5 meter afstand houden is vervallen

De verplichting om 1,5 meter afstand te houden is gewijzigd naar een 'dringend advies'. De 1,5 meter afstand blijft de veilige afstand. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: inleiding, 1.1, 1.2, 2.1.1.2, 2.1.2.1, 2.2.2.2, 3.1, 4.1 en 4.3. Paragraaf 1.4 'Maatwerk voor veilig werken op 1,5 meter afstand' is nieuw toegevoegd.

Lichte versoepeling thuiswerkadvies

Voor het thuiswerkadvies geldt nu "werk thuis als het kan en op kantoor als het nodig is". De volgende paragraaf is hierop aangepast: 1.1.

Het dragen van mondkapjes is aangepast

De verplichting tot het dragen van mondkapjes is beperkt tot het openbaar vervoer, luchthavens en sommige andere plekken. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: inleiding, 1.2, 2.1.1.2 en 3.1.

Richtlijn Autoriteit Persoonsgegevens

De Autoriteit Persoonsgegevens hanteert 2 weken als bewaartermijn voor contactgegevens. De volgende paragraaf is hierop aangepast: 2.4.1.2.

Vervallen verplichting quarantaine voor gevaccineerde reizigers

Vanaf 22 september 2021 hoeven reizigers uit zeer hoogrisicogebieden niet meer in quarantaine. Er kunnen aanvullende verplichtingen gelden voor het testen op COVID-19, een quarantaine- en een gezondheidsverklaring. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 1.1, 3.1 en 3.4.

Wijzigingen per 15-9-2021

Aanpassing aan gewijzigd quarantainebeleid bij voldoende immuniteit

Mensen die voldoende immuniteit hebben opgebouwd door vaccinaties en/of het doormaken van COVID-19 hoeven na een risicovol contact niet meer in quarantaine. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 1.1, 3.1 en 3.4.

Aanscherping thuiswerkadvies

De versoepeling voor het thuiswerkadvies is teruggedraaid naar "werk zoveel mogelijk thuis". De volgende paragraaf is hierop aangepast: 1.1.

Wijzigingen per 26-6-2021

Afzwakking thuiswerkadvies naar 50% thuiswerken

Vanaf 26-6-2021 is het thuiswerkadvies veranderd van "werk zoveel mogelijk thuis" naar "werk minimaal 50% van de werktijd thuis". De volgende paragraaf is hierop aangepast: 1.1.

Afzwakking mondkapjesplicht

Vanaf 26-6-2021 hoeven mondkapjes alleen nog gedragen te worden op locaties waar 1,5 meter afstand echt niet kan worden gehandhaafd. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 1.2 en 2.1.1.2.

Toevoeging antigeensneltest aan het testbeleid van de GGD

De testmogelijkheden van de GGD zijn voorjaar 2021 aangevuld met de antigeensneltest. De GGD bepaalt de testkeuze aan de hand van de LCI-richtlijn COVID-19 van het RIVM. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 1.1 en 3.1.

Wijziging per 27-1-2021

Invoering testbeleid tijdens quarantaine voor reizigers

Vanaf 20-1-2021 kun je zonder klachten op de 5^e dag van je quarantaine een coronatest aanvragen. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 1.1 en 3.1.

Wijziging per 15-12-2020

Verandering testbeleid tijdens quarantaine

Vanaf 15-12-2020 kun je zonder klachten op de 5^e dag van je quarantaine een coronatest aanvragen. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 1.1 en 3.1.

Actualisatie dragen van mondkapjes in publieke ruimten

De punten over het dragen van mondkapjes in publieke ruimten zijn geactualiseerd, paragrafen 1.2 en 2.1.1.2 zijn hierop aangepast.

Wijzigingen per 16-11-2020

Actualisatie lijst vitale processen

De verwijzing van de lijst met vitale processen is geactualiseerd. De volgende paragrafen zijn hierop (in de voetnoot) aangepast: 1.1, 3.4.

Actualisatie bepaling grenswerkers

De frequentie van het aantal keren per week dat grenswerkers de grens moeten passeren is bijgesteld naar minimaal 1x per week. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 1.1 en 3.4.

Wijzigingen per 28-10-2020

Bijstelling besmettelijke periode en werkhervatting, melding vanuit de App CoronaMelder, De tekst voor de besmettelijke periode en werkhervatting is aangepast aan de tekst van de GGD en de leidraad van de medisch specialisten. De App CoronaMelder is landelijk ingevoerd. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 1.1 en 2.1.1.1, 2.4.1.1, 3.1 en 3.4.

Bijstelling dragen mondkapjes

Het dragen van mondkapjes is ingevoerd in het openbaar vervoer, bij het samen reizen en bij het betreden van publieke binnenruimtes. De paragrafen 'uitgangspunt van het protocol', 1.2 en 2.1.1.2 zijn hierop aangevuld.

Goed ventileren is duidelijker aangegeven in paragraaf 1.2 en in paragraaf 4.3 zin aangevuld met analyse veilig werken.

Wijzigingen per 21-8-2020

Aanpassing duur thuisquarantaine

De quarantaineperiode van twee weken is verkort naar tien dagen. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 1.1, 3.1 en 3.4.

Wijzigingen per 11-08-2020

Bijstelling richtlijnen samen reizen

De richtlijnen voor het samen reizen zijn bijgesteld door de Rijksoverheid. Vanaf drie inzittenden is een niet-medisch mondkapje verplicht, een reserveringssysteem is niet verplicht. Houd voor het bron- en contactonderzoek van de GGD een rittenadministratie bij. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 1.1, 2.4.1.1, 2.4.1.2 en 2.4.1.3.

Ziekteverschijnselen, testen, thuisquarantaine

De tekst is aangepast aan de gewijzigde tekst en richtlijnen van de Rijksoverheid. Dit geldt voor de paragrafen: 1.1, 2.1.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 3.1, 3.4, 3.6, 3.7, 4.2.2.

Wijziging per 30-06-2020

Aangepaste richtlijnen samen reizen

De richtlijnen voor het samen reizen zijn gewijzigd. Per 1 juli is het toegestaan weer samen te reizen mits er een reserveringssysteem/planning is, een gezondheidscheck is bij het instappen en alle inzittenden niet-medische mondkapjes dragen. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 2.4.1 en 4.5.

Wijzigingen per 24-6-2020

Werken bij kwetsbare particulieren

Vanaf nu is het ook mogelijk om bij particulieren die tot de kwetsbare groepen behoren naast noodzakelijke ook reguliere werkzaamheden uit te voeren, mits zij hiervoor uitdrukkelijk toestemming geven. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: paragraaf 2.1.3 is ingevoegd, de koptitel van paragraaf 2.1.4 is gewijzigd en paragraaf 4.2.2 is aangepast.

Criteria voor thuisblijven

De criteria voor thuisblijven i.v.m. klachten zijn aangepast. Daarnaast zijn coronatests inmiddels ruim beschikbaar en aanbevolen voor mensen met verkoudheidsklachten. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 1.1, 3.1, 3.4 en 2.1.1.1.

Ventilatie in een vervoersmiddel

Om gezondheidsschade door extreme luchtstroming te voorkomen is het advies voor ventilatie in de auto aangepast. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 2.4.1.2 en 4.5.

Gebruik van water en zeep in plaats van desinfecterende middelen

Overmatig gebruik van desinfecterende middelen is schadelijk voor de huid. Inmiddels is duidelijk dat, waar mogelijk, het beter is om met water en zeep de handen te wassen. Daarnaast bevatten veel desinfecterende middelen ethanol ("alcohol denat."), wat een stof is die op de lijst van kankerverwekkende stoffen en processen van het ministerie van I-SZW staat. Ethanol mag op de werkvloer dus alleen gebruikt worden als er geen enkel alternatief mogelijk is. De volgende paragrafen zijn hierop aangepast: 1.2, 2.2.2.2, 2.4.1.2, 4.1 en 4.5.

Mogelijkheid voor personen zonder bedrijfsarts om contact te leggen met een bedrijfsarts van de Helpdesk Corona Bouw & Techniek

Personen zonder eigen bedrijfsarts (bijvoorbeeld zzp-ers) kunnen gebruik maken van de bedrijfsartsen van de Helpdesk Corona Bouw en Techniek. De volgende paragraaf is hierop aangepast: 3.5.

Inleiding

Dit protocol biedt duidelijkheid aan bedrijven, bewoners, opdrachtgevers, klanten en alle werkenden over veilig werken in de bouw-, techniek- en installatiesector tijdens de coronacrisis. Ook aan bod komt de manier waarop werkzaamheden bij mensen thuis veilig doorgang kunnen vinden. Het protocol is door Bouwend Nederland en Techniek Nederland aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangeboden en in overleg met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Minister van Infrastructuur en Waterstaat met diverse andere bouw-branches en vakbonden aangevuld en vastgesteld. Het oorspronkelijke protocol vind je op de [website](#) van de Rijksoverheid. Sindsdien wordt het protocol door de sociale partners in de bouw en techniek onderhouden en waar nodig aangepast. In het wijzigingenoverzicht vind je de aanpassingen van de maatregelen.

Uitgangspunt van dit protocol zijn de geldende adviezen en maatregelen van het RIVM. Het protocol is gebaseerd op de stand van zaken op het moment van publiceren en zal steeds zo snel als mogelijk worden gewijzigd wanneer nieuwe adviezen of maatregelen van kracht worden. Het protocol is beoogd als handvat voor de veilige uitvoering van werkzaamheden. Vanuit de praktijk kan er aanleiding zijn om door partijen beredeneerd af te wijken als de situatie daarom vraagt.

Dit protocol richt zich op de bouw- en technieksector en aanverwante activiteiten. Raadpleeg de website van het RIVM voor de algemene maatregelen en voorschriften rondom het handelen in het geval van (een verdenking van) coronabesmetting. Partijen hebben een Helpdesk Corona Bouw & Techniek ingericht, te bereiken via: www.helpdeskcorona-bt.nl. Dit is een centraal loket voor vragen, informatie en om overtredingen van de regels van het protocol “samen veilig doorwerken” te melden.

De verantwoordelijkheid om enerzijds de verspreiding van het virus tegen te gaan en anderzijds veilig door te kunnen werken is van iedereen. Alleen samen kunnen we ervoor zorgen dat het virus zich niet verspreid maar ook dat niet per direct alle werkzaamheden stil hoeven te vallen. Wij hopen dat iedereen op een verantwoorde wijze de richtlijnen uit het protocol zal naleven en actief met elkaar het gesprek voert over de situaties waarin dat lastig is.

Uitgangspunt van het protocol

Het protocol is gebaseerd op de arbeidshygiënische strategie. Deze insteek waarborgt dat er minimaal beroep gedaan hoeft te worden op de inzet van persoonlijke beschermingsmiddelen, behalve in specifieke situaties zoals werk in zorginstellingen. De strategie bestaat eruit dat als eerste maatregelen worden getroffen om het werken in een omgeving met besmettingsrisico te voorkomen. En als dat niet mogelijk is, dus wanneer werk in gebieden met besmettingsrisico nodig is, er technische en organisatorische maatregelen worden getroffen om besmetting te voorkomen. Tot slot zijn er specifieke situaties waarbij alsnog persoonlijke beschermingsmiddelen ingezet moeten worden.

De pandemie blijft ons veel hinder en zorg geven, ondanks de hoge vaccinatiegraad. Daarom zijn maatregelen nodig die passen bij de gezondheidsrisico's in ons land. Deze maatregelen zijn in het protocol verwerkt. Hierbij is rekening gehouden met de aanwezigheid van voldoende beschermde (zie 1.1), onvoldoende beschermde en kwetsbare mensen op de werkplaats, de bouwplaats, het kantoor en/of bij particuliere klanten thuis. Werkgevers mogen geen registratie voeren wie in een bepaalde groep valt. Ze mogen geen vaccinatiebewijs of de CoronaCheck-App voor toegang tot het

werk gebruiken. De 1,5 meter afstand is voor iedereen de veilige afstand om zichzelf en anderen te beschermen in combinatie met de andere basismaatregelen.

Een veilige en gezonde werkplek voor iedereen

Werkgevers moeten zorgen voor een veilige en gezonde werkplek voor allen op het werk. Deze zorgplicht geldt ook voor de risico's van het coronavirus. De werkgever gebruikt hiervoor de maatregelen van het protocol 'samen veilig doorwerken'. De partijen die het protocol onderschrijven adviseren werkgevers om met allen die bij het werk betrokken zijn (opdrachtgevers, (onder)aannemers, werknemers, zzp-ers en particulieren) vast te stellen voor welke niet-verplichte maatregelen zij toch kiezen. Het is belangrijk dat helder te communiceren naar allen op het werk. Het voorkomt onduidelijkheid en discussies. Bijvoorbeeld over standpunten als het wel of niet gevaccineerd zijn of het resultaat van de CoronaCheck-App.

Bij werkzaamheden in gebouwen waar bewoners of gebruikers verblijven is er reden voor extra voorzichtigheid en goede afstemming. Voor de start van het werk is instemming van de bewoners of gebruikers nodig, zeker als zij behoren tot kwetsbare groepen. Wordt geen instemming gegeven dan is het uitgangspunt dat het werk niet veilig kan worden uitgevoerd. Bij nauwe contactmomenten (binnen 1,5 meter) tussen vakman en bewoner is het advies dat beiden een mondkapje of face shield dragen.

De concrete uitwerking van het protocol treft u aan op de volgende pagina's. Vervolgens worden een aantal aspecten daarvan uitgelicht. Verschillende checklists waarin het protocol is omgezet naar een dagelijkse routine zijn te vinden op de [website](#) van de Helpdesk Corona Bouw & Techniek.

1 Algemene maatregelen voor de bouw- en technieksector

1.1 Bronaanpak

- Werk thuis, tenzij het echt niet anders kan.
- Reis zoveel mogelijk alleen naar het werk.
- Ga niet naar het werk bij:
  - o Verkoudheidsklachten (neusverkoudheid, loopneus, niezen)
  - o Keelpijn
  - o Hoesten
  - o Benauwdheid
  - o Verhoging of koorts
  - o Plotseling verlies van reuk en/of smaak.
- Vraag bij bovenstaande klachten zo snel mogelijk een test bij de GGD aan. Overleg zo nodig met de bedrijfsarts.
  - o Blijf thuis in afwachting van de testuitslag.
  - o Ga aan het werk bij een negatieve test (geen corona) en milde klachten.
- Ga niet naar het werk bij een Corona-infectie van jezelf:
  - o Je blijft minimaal 7 dagen in isolatie
  - o Je mag bij milde klachten na 7 dagen het werk hervatten, mits 24 uur klachtenvrij
  - o Langer of ernstiger ziek, blijf dan 14 dagen in isolatie
  - o Overleg zo nodig met de bedrijfsarts
- Ga niet naar het werk bij een Corona-infectie van een huisgenoot of een ander nauw contact, ook al heb je voldoende bescherming opgebouwd:
  - o Blijf 10 dagen in (thuis)quarantaine, gerekend vanaf het laatste risicovolle contact. Houd ruim afstand van de positief geteste persoon.
  - o De GGD of de bedrijfsarts kan vanuit bron- en contactonderzoek (thuis)quarantaine opleggen.
  - o Krijg je geen klachten, dan vraag je op de 5^e dag na afstand houden een coronatest aan bij de GGD. Is de testuitslag negatief (geen besmetting met het coronavirus), dan mag je uit quarantaine.
  - o Je hoeft niet in quarantaine gedurende 8 weken als je COVID-19 hebt doorgemaakt. Je hoeft je in deze weken niet te laten testen als je geen klachten hebt.
- Volg de instructies vanuit de App CoronaMelder op.
- Blijf 10 dagen in (thuis)quarantaine als je terugkeert van een verblijf in een gebied (stad, regio, land) dat de Rijksoverheid tot zeerhoogrisicogebied heeft benoemd. Dit geldt ook voor reizigers die gevaccineerd zijn.
  - o De verplichting tot 10 dagen quarantaine geldt niet voor grenswerkers als zij minimaal 1x per week terugkeren naar hun thuisland en voor werknemers in goederentransport.
  - o De verplichting tot 10 dagen quarantaine geldt niet voor werkzaamheden in de energiesector, mits werknemers niet reizen vanuit een zeerhoogrisicogebied met een zorgwekkende virusvariant.

- Arbeidsmigranten en reizigers in (thuis)quarantaine kunnen op de 5^e dag een coronatest aanvragen. Is de uitslag negatief, dan mogen zij uit quarantaine.
- Er geldt geen quarantaine voor reizen binnen de landen van de Europese Unie, het Schengengebied en landen die meedoen met de reisregels van de Europese Unie. Je hebt wel een geldig vaccinatiebewijs, herstelbewijs of testbewijs nodig.
- Controleer voor vertrek altijd de regels die gelden voor het vaccinatiebewijs, het herstelbewijs, de coronatest, de gezondheids- en/of quarantaineverklaring.

Uitzondering is de werknemer in een vitaal proces.¹ Voor deze werknemer geldt:

- Ga niet naar het werk met klachten (testen is nodig).
- Ga niet naar het werk bij een Corona-infectie.
- Ga niet naar het werk bij een Corona-infectie van een huisgenoot of een ander nauw contact. Zijn er geen klachten, dan kan in overleg met de GGD en/of de bedrijfsarts een uitzondering gemaakt worden.
- Overleg met de bedrijfsarts als 10 dagen (thuis)quarantaine verplicht is na terugkeer uit een oranje of rood gebied.

1.2 Technische en organisatorische maatregelen

- **Houd 1,5 meter afstand.**
Dit is de veilige afstand om besmettingen bij jezelf en anderen te voorkomen.²
- Iedereen houdt zich aan alle hygiënische voorzorgsmaatregelen.³
  - Schud geen handen.
  - Was regelmatig (minimaal 6x per dag) je handen met water en zeep, volgens de instructies⁴. In ieder geval voor het eten, na toiletbezoek, na het reizen met het openbaar vervoer, na het schoonmaken.
  - Nies en hoest in de elleboog.
  - Neem zelf papieren zakdoekjes mee en gooi deze na één keer gebruik weg. Was daarna je handen.
  - Raak je gezicht niet of zo min mogelijk aan.
- Zie streng toe op het naleven van de hygiëneregels van het RIVM.
- Maak regelmatig schoon met water en een goed ontvettend reinigingsmiddel, eventueel in de vorm van wegwerpschoonmaakdoekjes. Vermijd ethanol ("alcohol denat.") en gebruik liever geen middelen met isopropylalcohol.
- Deel je gereedschap en telefoon niet met anderen.
- Houd materieel, gereedschap en PBM's schoon.
- Zorg voor goede ventilatie van werk- en kantoorruimtes:
  - Zorg dat de ventilatie voldoet aan de regels van het [bouwbesluit](#).
  - Ventileer 24 uur per dag via ramen, roosters of een mechanisch ventilatiesysteem.

¹ Vitale processen: zie informatie van de Rijksoverheid: <https://www.nctv.nl/onderwerpen/vitale-infrastructuur/overzicht-vitale-processen>

² Dit geldt bijvoorbeeld ook tijdens de lunch en leveringen van leveranciers.

³ Conform de richtlijnen van het RIVM.

⁴ Let op: regelmatig handen wassen of desinfecteren ontvet de huid. Daardoor neemt de barrièrefunctie van je huis af. Gebruik daarom ook regelmatig een verzorgende handcrème.

- Lucht regelmatig een ruimte 10-15 minuten na gebruik door meerdere mensen.
- Gebruik geen losstaande airco- of verwarmingsunit met recirculatie van lucht in een ruimte die je met anderen deelt.

- Draag een mondkapje in het openbaar vervoer en in de bedrijfsbus als je met meer dan twee inzittenden reist.

- Draag een mondkapje bij verplaatsingen en werkzaamheden in een publieke binnenruimte waar mondkapjes verplicht zijn omdat er geen 1,5 meter afstand gehouden kan worden. Dit geldt onder andere in ruimtes van luchthavens, winkels en zorginstellingen.

- Zet het werkgebied in een publieke binnenruimte waar een mondkapjesplicht geldt zodanig af, dat omstanders minimaal 1,5 meter afstand houden.

1.3 Persoonlijke beschermingsmiddelen

Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen is alleen in uitzonderingssituaties nodig als iedereen de maatregelen van paragraaf 1.1 en 1.2 naleeft. In paragraaf 2.3 'Zorglocaties' staan uitzonderingssituaties beschreven.

2 Specifieke sectoren of werksituaties

Alle onderstaande maatregelen zijn aanvullende maatregelen bovenop de in paragraaf 1.1 - 1.3 genoemde algemene maatregelen.

2.1 Werken voor particulieren en huurders van woningcorporaties of vastgoedeigenaren

2.1.1 Algemeen

Onderstaande preventieve maatregelen moeten altijd worden opgevolgd bij werken bij particulieren.

2.1.1.1 Bronaanpak

Vooraf:

- Vraag uitdrukkelijk instemming van bewoners/huurders/gebruikers voor toegang. Bewoners bepalen of zij toegang geven tot hun woning.
- Vraag klanten/gebruikers of zij of huisgenoten de afgelopen 24 uur gezondheidsklachten in relatie tot het coronavirus hebben gehad (zie paragraaf 1.1 of de checklist van de Rijksoverheid en het RIVM⁵) of behoren tot de categorie kwetsbare personen⁶.
- Vraag klanten om het huis goed te ventileren.
- Vraag klanten om de installatie goed bereikbaar te maken.

2.1.1.2 Technische en organisatorische maatregelen

- Houd zoveel mogelijk de veilige afstand van 1,5 meter aan in het contact met klanten.
- De vakman maakt met de klant afspraken om veilig te kunnen werken. Het doel hiervan is om nauwe contactmomenten (waarbij de 1,5 meter afstand houden niet mogelijk is) te voorkomen. De vakman kan met deze afspraken veilig doorwerken zonder mondkapje of face shield.
- Als er alsnog nauwe contactmomenten nodig zijn met klanten, dan draagt de vakman een mondkapje of face shield en wordt de klant gevraagd dit ook te doen.
- Een mondkapje is verplicht in publiek toegankelijke ruimtes waar geen 1,5 meter afstand gehouden kan worden. Dit geldt onder andere in ruimtes van luchthavens, winkels en zorginstellingen.
- Bij aftekenen contact door klanten met documenten of apparatuur zoveel mogelijk vermijden.

2.1.1.3 Persoonlijke beschermingsmiddelen

Voor persoonlijke beschermingsmiddelen gelden geen aanvullende maatregelen boven op de maatregelen zoals genoemd in paragraaf 1.3.

- De vakman draagt geen mondkapje of face shield in de volgende situaties:
  - o Een mondkapje of face shield vormt een gevaar voor de vakman bij de werktak.
  - o De werktak vereist het dragen van adembescherming.

2.1.2 Klanten/gebruikers of huisgenoten zonder gezondheidsklachten in relatie tot Corona (zie paragraaf 1.1) en ook niet behorende tot de groep kwetsbare personen

⁵ Website Rijksoverheid '[gezondheidscheck coronavirus](#)' of RIVM '[gezondheidscheck coronavirus](#)'.

⁶ Conform definitie van het RIVM, met name ouderen en mensen met bestaande medische aandoeningen.

2.1.2.1 Bronaanpak

Regulier werk kan met instemming van bewoners of gebruikers uitgevoerd worden, rekening houdend met de landelijke maatregelen en hygiëne. De 1,5 meter is de veilige afstand om je zelf en anderen te beschermen.

2.1.2.2 Technische en organisatorische maatregelen

Voor technische en organisatorische maatregelen gelden geen aanvullende maatregelen boven de maatregelen zoals genoemd in paragraaf 1.2.

2.1.2.3 Persoonlijke beschermingsmiddelen

Voor persoonlijke beschermingsmiddelen gelden geen aanvullende maatregelen boven de maatregelen zoals genoemd in paragraaf 1.3.

2.1.3 Klanten/gebruikers of huisgenoten zonder gezondheidsklachten in relatie tot Corona (zie paragraaf 1.1) maar wel behorend tot de groep kwetsbare personen

2.1.3.1 Bronaanpak

Regulier werk kan uitgevoerd worden maar alleen met nadrukkelijke toestemming van de bewoners of gebruikers. Hierbij dienen de maatregelen voor afstand houden en hygiëne in acht worden te houden, zie hoofdstuk 1 en paragraaf 2.1.1.

2.1.3.2 Technische en organisatorische maatregelen

Voor technische en organisatorische maatregelen gelden geen aanvullende maatregelen boven de maatregelen zoals genoemd in paragraaf 1.2.

2.1.3.3 Persoonlijke beschermingsmiddelen

Voor persoonlijke beschermingsmiddelen gelden geen aanvullende maatregelen boven op de maatregelen zoals genoemd in paragraaf 1.3.

2.1.4 Klanten/gebruikers of huisgenoten met het coronavirus of gezondheidsklachten in relatie tot Corona (zie paragraaf 1.1)

2.1.4.1 Bronaanpak

Alleen werk uitvoeren bij ernstige storing of calamiteit. Ernstig is als algemene dagelijkse levensbehoeften (koken, toiletgebruik, wassen, schoonmaken et cetera) niet uitgevoerd kunnen worden.

2.1.4.2 Technische en organisatorische maatregelen

- De buitendeur staat open of wordt door iemand anders vanaf buiten geopend.
- De klanten bevinden zich in een andere ruimte.
- Communiceer indien nodig met de klant via de telefoon.

2.1.4.3 Persoonlijke beschermingsmiddelen

Voor extra bescherming eventueel:

- Wegwerp handschoenen⁷, elke kwaliteitsklasse volstaat;

---

⁷ Bijvoorbeeld nitril, pvc, latex, butylrubber

- Wegwerpoverall;
- Wegwerpsloffen;
- Veiligheidsbril (wegwerp of anders desinfecteren).

2.2 Externe locaties (infra, bouw, utiliteit)

2.2.1 Alleen werken op locatie

Voor alleen werken op een externe locatie gelden geen aanvullende maatregelen boven de maatregelen zoals genoemd in de paragrafen 1.1 - 1.4 en 2.1.1.

2.2.2 Met meerdere mensen op locatie

2.2.2.1 Bronaanpak

Voor de bronaanpak maatregelen gelden geen aanvullende maatregelen boven de maatregelen zoals genoemd in paragraaf 1.1.

2.2.2.2 Technische en organisatorische maatregelen

In de schaftkeet of vergaderruimte:

- Hang de regels en instructies op.
- Zorg dat de ruimtes vaker schoongemaakt worden en dat er zeep en wegwerphanddoeken aanwezig zijn.
- Overleg met leveranciers, onderaannemers, opdrachtgevers: Leg waar mogelijk telefonisch contact.

De 1,5 meter is de veilige afstand om je zelf en anderen te beschermen. Daarvoor gelden onderstaande maatregelen:

- Bepaal het maximale aantal aanwezigen in de ruimte, zodanig dat 1,5 meter afstand gehouden kan worden.
- Houd ook bij het betreden van een ruimte rekening met 1,5 meter afstand.
- Spreid de schafttijden of bied extra ruimtes en schaftplekken aan.
- Bij instructie en toolboxen, wees er alert op dat iedereen op 1,5 meter van andere personen kan blijven. Geef de instructie eventueel in meerder kleine groepen.
- Instrueer de medewerkers en deelnemers voorafgaand aan een vergadering.

2.2.2.3 Persoonlijke beschermingsmiddelen

Voor persoonlijke beschermingsmiddelen gelden geen aanvullende maatregelen boven op de maatregelen zoals genoemd in paragraaf 1.3.

2.3 Zorglocaties

2.3.1 Laag risico ruimte⁸

Voor werken in een laag risico ruimte in een zorglocatie gelden geen aanvullende maatregelen boven de maatregelen zoals genoemd in de paragrafen 1.1 - 1.4 en 2.1.1.

⁸ Ruimtes waar geen (potentieel) besmette patiënten verblijven, ruimtes waar geen zorgpersoneel komt dat gecontamineerd kan zijn.

2.3.2 Hoog risico ruimte⁹

Voor werken in een hoog risico ruimte in een zorglocatie geldt de volgende aanvullende maatregel boven de maatregelen zoals genoemd in de paragrafen 1.1 - 1.4 en 2.1.1:

- Volg de instructies van de opdrachtgever.

2.3.3 Luchtbehandelingskast van IC of de longafdeling

2.3.3.1 Bronaanpak

Voor de bronaanpak maatregelen gelden geen aanvullende maatregelen boven de maatregelen zoals genoemd in paragraaf 1.1.

2.3.3.2 Technische en organisatorische maatregelen

Voor technische en organisatorische maatregelen gelden geen aanvullende maatregelen boven de maatregelen zoals genoemd in paragraaf 1.2.

2.3.3.3 Persoonlijke beschermingsmiddelen

Als men de afgevoerde luchtstroom kan inademen, gebruik dan een FFP2-masker.

2.4 Samen reizen

2.4.1 Alle vormen van bedrijfsmatig vervoer: zowel gezamenlijk woon-werkverkeer als gezamenlijk reizen tussen werklocaties

2.4.1.1 Bronaanpak

Bij instappen vindt er een gezondheidscheck plaats. Bij (milde) klachten, zoals genoemd onder paragraaf 1.1 is samen reizen niet toegestaan. De collega met klachten blijft in (thuis)quarantaine tot een negatieve uitslag van de coronatest.

2.4.1.2 Technische en organisatorische maatregelen

- Bij vervoer is het belangrijk dat je kunt achterhalen wie met elkaar heeft gereisd. Als zich een besmetting heeft voorgedaan, dan kun je achterhalen wie mogelijk nog meer besmet is geraakt. Kijk of de rittenadministratie hierop is ingericht. Bewaar de gegevens voor het bron- en contactonderzoek van de GGD gedurende 2 weken.
- Zorg voor voldoende ventilatie, maar voorkom sterke luchtstromingen.
- Zorg voor optimale hygiëne door de bedieningsmiddelen extra te reinigen (stuur, versnellingspook, deurklink, touchscreen, etc.) met water en een goed ontvettend schoonmaakmiddel of met vochtige schoonmaakdoekjes.

2.4.1.3 Persoonlijke beschermingsmiddelen

Als je met z'n tweeën reist is een mondkapje niet nodig. Reis je met meer dan twee personen, dan draagt iedereen een mondkapje.

2.5 Communicatie

De Rijksoverheid heeft een uitgebreide hoeveelheid campagnemiddelen (posters, flyers etc.) met uitleg over de richtlijnen van het RIVM en praktische aanwijzingen over hoe de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Via [deze link](#) kunt u deze downloaden. Deze posters en flyers kunt u gebruiken binnen uw bedrijf en op uw bouwplaats. Er is ook materiaal beschikbaar voor

⁹ Denk aan triage tent, verpleeghuis kamer met zieke bewoner, IC-ruimte, ruimtes waar regime van druppelisolatie van toepassing is.

laaggeletterden. Sociale partners hebben hun eigen kanalen om te communiceren (onder andere via de [Helpdesk Corona Bouw en Techniek](#), [Vollandis](#) en [ArboTechniek](#)). Via de website van de helpdesk zijn bij het protocol behorende posters in verschillende talen te downloaden, zowel voor de bouwplaats, voor werkzaamheden aan huis als voor werken op kantoor. Ook biedt de helpdesk praktische informatie als veelgestelde vragen, toolboxes, dagindelingen en posters/flyers over samenwerken en reizen, voor klanten.

3 Algemene maatregelen en voorschriften

3.1 Algemeen

De werkzaamheden in de bouw en techniek kunnen ook in de Coronatijd doorgaan. Maar uiteraard moet je je wel aan de RIVM-richtlijnen houden, zowel bij het vervoer naar en van de werkplek als op de werkplek zelf:

- Houd 1,5 meter afstand aan. Dit is de veilige afstand om je zelf en anderen te beschermen.
- Geef andere mensen geen hand.
- Was regelmatig je handen.
- Nies en hoest in je elleboogholte.
- Snuit je neus in papieren zakdoekjes en gooi deze direct weg.

- Blijf thuis bij onderstaande klachten en laat je testen, ook als je voldoende bescherming tegen het coronavirus hebt opgebouwd:
  - o Verkoudheidsklachten (neusverkoudheid, loopneus, niezen)
  - o Keelpijn
  - o Hoesten
  - o Benauwdheid
  - o Verhoging of koorts
  - o Plotseling verlies van reuk en/of smaak.

Vraag bij bovenstaande klachten zo snel mogelijk een test bij de GGD aan. Overleg zo nodig met de bedrijfsarts.

- o Blijf thuis in afwachting van de testuitslag.
- o Ga aan het werk bij een negatieve test (geen corona) en milde klachten.

- Blijf 10 dagen in (thuis)quarantaine na nauw contact met een positief geteste huisgenoot of een ander nauw contact, ook al heb je voldoende bescherming opgebouwd.
  - o Krijg je geen klachten, dan vraag je op de 5^e dag na afstand houden een coronatest aan bij de GGD.
  - o Is de testuitslag negatief (geen besmetting met het coronavirus), dan mag je uit quarantaine.
  - o Je hoeft niet in quarantaine gedurende 8 weken als je COVID-19 hebt doorgemaakt. Je hoeft je in deze weken niet te laten testen als je geen klachten hebt.

- Krijg je een melding vanuit de App CoronaMelder? Volg dan de instructies die de App je geeft.

- Blijf 10 dagen in (thuis)quarantaine als je terugkeert van een verblijf in een gebied (stad, regio, land) dat de Rijksoverheid tot zeerhoogrisicogebied heeft benoemd. Dit geldt ook voor reizigers die gevaccineerd zijn.
  - o De verplichting tot 10 dagen quarantaine geldt niet voor grenswerkers als zij minimaal 1x per week terugkeren naar hun thuisland en voor werknemers in goederentransport.
  - o De verplichting tot 10 dagen quarantaine geldt niet voor werkzaamheden in de energiesector, mits werknemers niet reizen vanuit een zeerhoogrisicogebied met een zorgwekkende virusvariant.
  - o Arbeidsmigranten en reizigers in (thuis)quarantaine kunnen op de 5^e dag een coronatest aanvragen. Is de uitslag negatief, dan mogen zij uit quarantaine.

- Er geldt geen quarantaine voor reizen binnen de landen van de Europese Unie, het Schengengebied en landen die meedoen met de reisregels van de Europese Unie. Je hebt wel een vaccinatiebewijs, herstelbewijs of testbewijs nodig.
  - Controleer voor vertrek altijd de regels die gelden voor het vaccinatiebewijs, het herstelbewijs, de coronatest, de gezondheids- en/of quarantaineverklaring.
- Draag een mondkapje waar dat verplicht is:
- In het openbaar vervoer.
  - In de bedrijfsbus bij 3 of meer inzittenden.
  - In voor publiek toegankelijke binnenruimtes of overdekt gebied waar 1,5 meter afstand houden niet altijd mogelijk is, zoals winkels, luchthavens, stationsgebouwen, de hal van een appartementengebouw.
  - Indien verzocht op andere plekken, bijvoorbeeld in een ziekenhuis of in een zorgcentrum voor ouderen.

Dit protocol biedt kaders en richtlijnen. Wanneer je twijfelt over de naleving van het protocol, meld het dan bij de werkgever, de opdrachtgever of bij het bedrijf. Je kunt hiervan ook een melding maken bij de Helpdesk Corona Bouw en Techniek.

3.2 Vertaling van advies naar dagelijkse werkroutine

Van belang is een goede vertaling van het protocol naar de dagelijkse werkroutine. Hierna in het protocol staat een eerste vertaling van de richtlijnen uit het protocol naar maatregelen op de werkvloer en tijdens het werk. Volledige checklists zijn te vinden op de website van de Helpdesk.

3.3 Stel een Corona verantwoordelijke aan op het werk

In de eerste plaats is iedereen zelf verantwoordelijk om de regels na te leven. Om hierop toe te zien, stelt de werkgever op de werklocatie één werknemer aan. Hij/zij ziet toe op naleving van het protocol. Hij/ zij kent de coronaregels en spreekt – indien nodig – personen op de werklocatie aan op overtreding van de regels.

3.4 Wanneer moeten werknemers thuisblijven?

1. Als de werknemer klachten heeft, zoals neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, hoesten, benauwdheid, verhoging, koorts (38 graden Celsius of hoger) en bij plotseling verlies van reuk en/of smaak. De werknemer laat zich zo snel mogelijk op corona testen. Als de testuitslag negatief is (geen besmetting) kan de werknemer aan het werk, tenzij die daar te ziek voor is. Overleg zo nodig met de bedrijfsarts.
2. Als er een coronabesmetting is geconstateerd bij de werknemer zelf.
3. Als er een coronabesmetting is geconstateerd bij een huisgenoot of ander nauw contact. Dit is niet nodig gedurende 8 weken na COVID-19 van de werknemer.
4. Bij terugkeer uit een gebied van buiten de Europese Unie of Schengen dat door de Rijksoverheid tot een zeerhoogrisicogebied is benoemd. De werknemer moet 10 dagen in quarantaine blijven. De verplichte 10 dagen quarantaine gelden niet voor grenswerkers als zij minimaal 1x per week terugkeren naar hun thuisland.

Uitzondering op de punten 1, 2, 3, 4 en 5 zijn werknemers in een vitaal proces.¹⁰ Voor hen geldt:

- Ga niet naar het werk met klachten (testen is nodig).

¹⁰ Vitale processen: zie informatie van de Rijksoverheid: <https://www.nctv.nl/onderwerpen/vitale-infrastructuur/overzicht-vitale-processen>

- Ga niet naar het werk bij een Corona-infectie.
- Ga niet naar het werk bij een Corona-infectie van een huisgenoot of een ander nauw contact. Heeft de werknemer geen klachten, dan kan in overleg met de GGD en/of de bedrijfsarts een uitzondering gemaakt worden.
- Overleg met de bedrijfsarts als tien dagen (thuis)quarantaine verplicht is na terugkeer uit een oranje of rood gebied.

3.5 Beoordeling hoogrisico groep

Bij twijfel of een werknemer tot de hoog-risicogroep hoort, kan de bedrijfsarts of arbodienst worden gevraagd om advies. Personen die geen eigen bedrijfsarts hebben (bijvoorbeeld zzp-ers), kunnen gebruik maken van de bedrijfsartsen van de Helpdesk Corona Bouw & Techniek.

3.6 Wanneer ga je naar huis?

Van iedere aanwezige op de bouwplaats of monteur, die bij consumenten in huis komt, wordt verwacht dat deze verantwoordelijkheid neemt voor de eigen veiligheid en gezondheid en voor die van anderen. Ga dus naar huis bij milde verkoudheidsklachten zoals snotteren, hoesten, keelpijn of koorts. Ook hier geldt de uitzondering dat bij een beroep in een vitaal proces een andere afweging gemaakt kan worden in overleg met de bedrijfsarts.

3.7 Wanneer worden werknemers naar huis gestuurd?

Als werknemers verkoudheidsklachten hebben, bij koorts of het niet hanteren van de veiligheids- en voorzorgsmaatregelen worden zij naar huis gestuurd. Ook hier geldt de uitzondering dat bij een beroep in een vitaal proces een andere afweging gemaakt kan worden in overleg met de bedrijfsarts.

3.8 Mogen mensen thuiswerken?

Je werkt thuis als dat kan. Maar niet ieder beroep leent zich daarvoor. Het is voor werknemers van belang dat zij dit op een zo gezond mogelijke manier doen. Denk bijvoorbeeld aan het zorgen voor een goede werkhouding. Werkgevers kunnen werknemers hierover informeren. Dit is echter niet voor alle beroepen mogelijk. Het protocol 'samen veilig doorwerken' biedt handvatten voor als thuiswerken niet mogelijk is. Op de website van de Helpdesk Corona Bouw & Techniek is de visueel ['thuiswerken in Coronatijd'](#) van Vakmedianet en TNO te vinden, waarin tips voor gezond thuis werken te vinden zijn.

4 Maatregelen op de werkvloer en tijdens het werk

4.1 Welke maatregelen gelden er voor de werklocaties?

In principe kan er doorgewerkt worden. Bouwplaatsen in de openlucht vormen namelijk een verminderde kans op besmetting. En voor andere locaties biedt het protocol een handreiking om het besmettingsrisico te beheersen. Wel moeten de volgende richtlijnen worden nageleefd, bespreek deze voorafgaand aan het werk met elkaar:

1. Stel een corona verantwoordelijke aan op de werklocatie.
2. Houd 1,5 meter afstand aan. Dit is de veilige afstand om je zelf en anderen te beschermen. Hiervoor gelden de volgende maatregelen:
  - Pas het werk aan op de 1,5 meter afstand en richt werkruimten hierop in.
  - Splits groepen tijdens schaft. Lunch zoveel mogelijk in de open lucht. Lunch je in je bus? Dan doe je dat alleen.
  - Als samenwerken binnen 1,5 meter onvermijdbaar is, probeer dit dan zo veel mogelijk te beperken.
  - Laat de werknemers zoveel mogelijk in dezelfde teams en op dezelfde locaties werken, zodat men niet telkens met anderen in contact komt.
  - Beperk contacten met externen zo veel als mogelijk. Maak hierover afspraken met leveranciers en onderaannemers. Denk aan leveranties buiten de bouwplaats.
  - Wees streng op de hygiëneregels die in de RIVM-richtlijnen staan.
3. Hygiëneregels voor de werkplaats moeten worden nageleefd:
  - Extra schoonmaken van toiletten,
  - Deurklinken goed schoonhouden;
  - Materiaal voor gedeeld gebruik reinigen met water en een goed ontvettend schoonmaakmiddel of met vochtige schoonmaakdoekjes.
4. Spreek elkaar (streng) aan op (gevaar onderschattend) afwijkend gedrag en corrigeer elkaar. Neem je verantwoordelijkheid voor jezelf en collega's. Stel vragen en meld problemen bij je leidinggevende.
5. Schakel bij twijfel of grote onrust de Arbodienst, de [Helpdesk Corona Bouw en Techniek](#) of de kenniscentra van sociale partners in de Bouw & Infra en de Techniek ([Volandis](#), [ArboTechniek](#)).

4.2 Welke maatregelen gelden er voor het werken bij particulieren?

De plicht van werkgevers om ervoor te zorgen dat werknemers veilig kunnen werken in een veilige omgeving, geldt ook voor werkzaamheden bij particulieren.

4.2.1 Vooraf

- Klanten vragen:
  - of zij er bezwaar tegen hebben dat de werkzaamheden worden verricht;
  - of zij of huisgenoten gezondheidsklachten hebben in relatie tot Corona;
  - of zij of huisgenoten tot de groep 'kwetsbare personen' behoren, in verband met ongewilde besmetting door de medewerker(s) of tot de groep 'onvoldoende beschermde personen';
  - om het huis goed te ventileren;
  - om de installatie goed bereikbaar te maken;
  - om toiletten schoon te houden;
  - om de handvatten, deurklinken en dergelijke meerdere malen per dag schoon te maken.

- Informeer werknemers dat ze vrij zijn om de werklocatie te verlaten op het moment dat ze toch tegen situaties aanlopen waarin ze zich onveilig voelen. Bijvoorbeeld als een klant hoestend en niezend de deur opendoet. De werknemer geeft dan aan de klant aan dat hij het door het risico op besmetting met het coronavirus niet verstandig vindt om naar binnen te gaan en geeft dit ook door aan zijn leidinggevende of planner.
- Informeer de klanten/bewoners dat ze vrij zijn om de werknemer te vragen de werklocatie te verlaten op het moment dat ze toch tegen situaties aanlopen waarin ze zich onveilig voelen. Bijvoorbeeld als de werknemer hoest of niest voor of tijdens de werkzaamheden. De klant/bewoner geeft dan aan de werknemer aan dat hij het door het risico op besmetting met het coronavirus niet verstandig vindt om de werkzaamheden te verrichten. De werknemer geeft dit door aan zijn leidinggevende of planner.

4.2.2 Uitvoering

Mocht er sprake zijn van gezondheidsklachten bij de klant of diens huisgenoten die wijzen op een mogelijke Coronabesmetting (zie paragraaf 1.1), dan wordt het werk alleen uitgevoerd in geval van storing of calamiteit. En dan zijn aanvullende maatregelen nodig. Zie hiervoor paragraaf 2.1.4. Bij klanten die tot de groep 'kwetsbare personen' worden gerekend, geldt dat zij uitdrukkelijk toestemming moeten geven voor de werkzaamheden.

4.2.3 Afronding werkzaamheden

Voor het aftekenen van werkbonnen wordt, vanwege de mogelijke besmetting via hand-, mond-, neus- en oogcontact voor een andere oplossing gekozen. Alternatieven zijn voorhanden, zie hiervoor de [vragen en antwoorden](#) op de website van de Helpdesk Corona Bouw & Techniek).

4.3 Wat is de werkwijze wanneer het werk vraagt om samenwerking binnen 1,5 meter?

Uitgangspunt is dit zo mogelijk te voorkomen. Als het toch nodig is, wees dan extra alert: maak een beoordeling welke hulpmiddelen en werkprocedures nodig zijn om veilig te werken.

4.4 Communicatieactiviteiten op de werkvloer

Plan een toolboxmeeting (eventueel online) waarin je aan de werknemers aangeeft welke voorzorgsmaatregelen zijn voorgesteld om zo veilig mogelijk te kunnen werken, en bespreek met hen het beleid dat jullie hanteren.

4.5 Kan er nog gezamenlijk gereisd worden met een bedrijfsbus?

Ja, vanaf 1 juli 2020 kunnen alle beschikbare zitplaatsen in de bedrijfsbus weer gebruikt worden. Hierbij gelden dan de voorwaarden die je kunt vinden in paragraaf 2.4.